

AMERIŠKO UNJSKO GIBANJE NA RAZPOTJIH

IZRABLJANJE STROKOVNIH ORGANIZACIJ V PRID OBEH KAPITALISTIČNIH STRANK

A. F. of L. razdvojena v najkritičnejši dobi organiziranega delavskega gibanja

Predsednik mogočne unije tesarskih delavcev agitira za Landon in republikansko stranko

V NAJKRITICNEJSI dobi, kar jih je še doživelo delavstvo te dežele doslej, se je Ameriška delavska federacija razklala na dvoje. Prejkone je to dobro za ameriško delavstvo. Kadar kaka zastarana reč le noče popustiti, se je je najboljšje otresti, pa magari ako tisto, kar nastne, ne izpolni upov, ki jih prizadeti stavijo vanj. William Green s svojo skupino vztraja pri načelu, da se morajo unije ameriških delavcev razvijati na podlagi strok, industrialno pa samo toliko v kolikor so jim birokrati na vodstvu strokovnih unij pripravljeni dovoliti. Le par odstotkov ameriških delavcev je v unijah. Drugi se neorganizirani. Nekdo z vrha je torej moral začeti z organizatorično kampanjo za industrialni unionizem. Ta nekdo je John L. Lewis. Če je on za to nalogo prava oseba ali ne, ali če bo uspel ali bo poražen, bo pokazala bodočnost. Bilo pa je potrebno, da se je naloge — ki ni prijetna — lotil in prav zato mu je zagotovilo moralno pomoč stotisoče delavcev. Unije, ki jih je suspendirala eksekutiva A. F. of L. imajo nad milijon članov. Vztraga so to take unije, ki imajo najaktivnejše člane. W. Green je storil silno zmoten korak. Prav tako lahko verujemo tudi tistim kritikom, ki pravijo, da je John L. Lewis hotel tak rezultat, zato da bo nasprotnike lahko toliko laglje ugonobil.

Razkol v A. F. of L. pomeni ogromno škodo v kampanji za organiziranje delavcev, kajti kapitalizem je v tem oziru enoten in stori s pomočjo svojega časopisja vse mogoče, da delavce odvrne od delavske organizacije. Suspendirane unije so bile kaznovane, ker so se združile v posebnem odboru v namenu, da delujejo za industrialni unionizem. Konservativci, ki so za unije po strokah, nočejo pomagati. Organizatorično akcijo rajše sabotirajo z raznimi omejitvami, kakor pa da bi rekli zanje dobro besedo. Tako se je dogodilo, da v času, ko se je pričela kampanja za

organiziranje jeklarskih delavcev, je začelo kapitalistično časopisje delati vtis nesloge med delavci in to nedvomno z velikim uspehom. Kompanije so v boju zoper unije složne in zanj dobro pripravljene. Velika napaka ameriških unionskih voditeljev je tudi njihova vihravost in breznačelnost v politiki. Letos so se večinoma zedinili v agitaciji za Roosevelta. Celo mnogi izmed delavci, ki so leta in leta poudarjali načelo resnične socialistične kampanje, so zdaj prejšnjo taktiko opustili in se lotili zgolj agitacije za Roosevelta. Pravijo, da po volitvah morda ustanove delavsko stranko. Tudi republikanska stranka si je poskrbela oporo v "unij-skih" vrstah. Šef njenega kampanjskega odbora za agitacijo med delavci je William Hutchenson, predsednik unije tesarjev in tesarskih pomočnikov, ki je ena najjačjih izmed konservativnih strokovnih skupin v A. F. of L. Lewis in mnogi drugi oglašajo Roosevelta za delavskega prijatelja. Hutchenson in mnogi drugi odborniki unij, ki so jih najeli republikanci, pa trdijo, da se sentiment delavstva nagiba k Landonu, ker so se tisoči in tisoči uverili, da jim new deal ne nudi ničesar dobrega. Vsa kampanja je vsled ogromnega denarnega pritiska s strani republikanske in demokratske stranke potisnjena v varanje volilcev, kakor običajno.

BARBARSKA TOLPA "ČRNE LEGIJE" VAROVANA S POLITIČNIMI ZVEZAMI

Ameriško dnevno časopisje je o cbravnavi proti sadistom "Črne legije" v Detroitu poročalo le kar tako mimogrede, kakor da ne pomeni ničesar. Istočasno se je vodstvo Črne legije hvalilo, da ima stotisoče

organizacija sadistov najnižjih instinktov. Vprizarjala je moralne bakanalije, mučila "nezveste člane" in se pripravljala na veliko nalogo — "dvigniti amerikanizem, potlačiti žide, in zasenčiti vpliv katoliške cerkve v politiki". Tak je značaj ameriškega fašizma.

Člani "Črne legije" so morili, kar je bilo dokazano. Mučenja, ki so jih uganjali, so jim bila istotako predložena na dlani. Obravnava proti morilcem pa se je vlekla kakor morska kača. Čemu? Enostavno zato, ker so bili v isti organizaciji včlanjeni nešteti "politišni", pa so zaradi svoje osebne protekcije skrbeli, da se bi afera Črne legije ne razvila v škandal, kateri bi lahko tudi njih pokopal.

Ta slučaj priča, kako lahko je v tej deželi organizirati drhalsko akcijo in jo odeti z masko patriotizma, zato, da kapitalistični politiki dosežejo kar hočejo doseči.

Fašistične vlade tirajo svet v propast

Grčija se preriva iz krize v krizo in v nove težke razdore

Grčija, ki je ena najbolj zaostalih dežel v Evropi, ima diktaturo. Proglasila jo je vlada, kateri načeljuje John Metaxas. Razpustil je parlament in oznanil, da je rešil Grčijo pred komunistično nevarnostjo.

Komunisti, ki so vsa ta leta skušali razbiti vsako delavsko organizacijo, ako ni bila njihova, si prizadevajo graditi ljudske fronte. V Grčiji so bili prepozni. Kljub temu je ljudska fronta potreba nujnosti. Brez solidarnosti ne bo odločilnih zmag za delavski razred.

čajno pod eno ali drugo prevezo. Landon in Roosevelt sta za ohranitev kapitalizma. Delavstvo bi storilo najpametnejše, če bi dalo slovo demokratski in republikanski stranki ter volilo socialistično. To bo prej ali slej gotovo storilo, kajti tako kakor je, ne bo zmerom ostalo.

J. S. Z. planira povečanje aktivnosti med mladino. Volitve v odbore razpisane

Seje so se udeležili člani iz štirih držav. — Nadaljne resolucije. — Reakcija o Ivan Molkovi resignaciji iz socialistične stranke

Na prošli seji odborov JSZ v petek 7. avgusta je bil predložen načrt posebnega odseka, v katerem so Alice Artach, John Rak in Anton Gardan, za povečanje naših aktivnosti med mladino in za pojačanje mladinskih klubov JSZ. Razprava je bila obsirna, upoštevana so nova poročila in odsek je dobil nalogo, da naj na podlagi teh sugestij nadaljuje svoje delo.

O stanju JSZ in Prosvetne matice je poročal Chas. Pogorelec. Klubi dobro vztrajajo in Prosvetna matica ima danes več pridruženih društev kot kdaj prej. Nova se še vedno pripravlja.

Tajnik Pogorelec je poročal, da so volitve v odbore JSZ razpisane. Glasovnice so bile razposlane prošli teden. Imena kandidatov in potrebna pojasnila so na drugem mestu v tej številki.

Te seje so se udeležili tudi John Goršek iz Springfielda, Ill., Anton Šular iz Kansasa, Frank Barbič iz Clevelanda in John Terčelj ter Frank Podboy iz Pennsylvanije. Poleg teh je bilo navzočih več drugih, ki niso člani odborov JSZ.

DRŽAVNE POSREDOVALNICE ZA DELO

Privatne posredovalnice za delo vzamejo brezposelnim delavcem milijone dolarjev vsako leto. Posebno še v krizi, kakor je sedanja. Za najslabše deloj e treba plačati najmanj \$5. Za količjak "dobra dela" pa zahtevajo privatne posredovalnice skozi vsa sedanja leta krize \$15, \$25 in v marsikem slučaju kolikor morejo iztisniti iz delavca ali delavke, ki hoče službo.

Marsikatera privatna posredovalnica je v zvezi z delodajalcem. Denar si delita vjemno. Ko najetemu delavcu po-

NIČ PRIZANAŠANJA

Gornja slika je bila v Hearstovih listih priobčena z naslovom "Nobeneza usmiljenja", in pod njo tolmačenje, da se hoče ta španski radikalec uveriti, če je svoje morilno dejanje dobro izvršil. Hearstov tisk je dal fašistom v Španiji vsa mogoča moralna opora. Poročila o civilni vojni v Španiji so bila v Hearstovih listih prirejena tako, kakor da vlada že prvi dan pade in da zmagojevo fašistični generali na celi črti.

Bilo je sklenjeno, da se priredi resolucijo za povečanje naših organizatoričnih aktivnosti med tu rojenimi Slovenci in da dvignemo tudi kulturno delo pod okriljem Prosvetne matice kolikor najbolj mogoče.

Mnogo časa se je na tej seji porabilo zaradi Molekovega izstopa iz JSZ in socialistične stranke. Njegova izjava je bila za naše delavstvo senzacija kakršna v zgodovini JSZ nima primere. Ljudi, ki so delavni v našem pokretu, je, samoposebi umevno, več kot presenetila. Vsi nazadnjaški listi so pozdravili njegov izstop in končno ga je upravičil tudi novi urednik Enakopravnosti, ki meni, da je Moleka treba le pravilno razumeti, pa bomo na čistem, da pravilno tolmači naše napake in naše naloge. Tudi Ivan Jontez ni več član JSZ. Odstopil je zaradi domnevanja, da je za človeka, ki ni državljan, boljše, če ni včlanjen socialist, zato, da si ne bi povzročil nepotrebnih sitnosti.

O Molkovem izstopu so pozdravno pisali posebno Obzor v Milwaukeeju, Amerikanski Slovenec v Chicagu, Ameriška Domovina v Clevelandu, in po-

ovinkih tudi Glas Naroda. Ivan Molek je zadnji, ki bi kaj takega pričakoval, ampak njegova izjava je dala nasprotnikom tako močen ubrizg, da so se ga nemudoma in z največjim veseljem poslužili.

Nekateri člani, ki so bil zgolj pod vplivom New Leadra, so menja, da je Moleko vo stališče popolnoma pravilno. Ogromna večina zatrjuje da je storil svojem lastnemu pokretu škodo, katero bodo aktivni, zvesti člani le s težavo popravili.

Dne 30. avgusta bo Norman Thomas govoril v Readingu, Pa. Do konca tega meseca bo nastopil na osmih drugih velikih shodih. Vsi ti njegovi govori bodo oddani tudi z lokalnih radio postaj.

Dalje je Norman Thomas povabljen od podporne organizacije Erncev Improved Benevolent and Protective Order of Elks, da delegatom, ki pridejo iz raznih krajev Amerike, razloži svoj program. Konvencija se prične 24. avgusta v New Yorku.

V Chicago je državna posredovalnica za delo na 1021 So. State St. Iz njenega urada sporočajo, da imajo posebno za izučene delavce zdaj veliko več prilik za uposlitve kakor pa pred meseci.

V poštenejši uredbi, ki bi varovala delavce namesto izkoriščevalce, bi bile privatne posredovalnice za delo sploh prepovedane. Delavci lahko veliko stori, da se uveljavijo državne in da insistirajo na prosekutiranje privatnih posredovalnic, kadarkoli so ogroženi v njih.

TEŽKOČE DEMOKRATIČNIH DEŽEL V ODOŠAJIH Z ITALIJO IN NEMČIJO

Francija se vojne brani, Hitler in Mussolini jo izzivata. — Trocki kritizira Stalina in Bluma

ŠPANIJA v svetovnem metežu ni več važna dežela. Imela je svoj dan in zatonila. Civilna vojna, ki se je zanelila v nji s fašistično kontarevolucijo, ji je dala vlogo, kakršne niti sama ni pričakovala. Stara, konservativna Španija, je imela v koncertu evropskih držav le še neznamen pomen. Zdaj pa kar naenkrat so se začele radi nje prerekati vse evropske velesile in tudi več ali manj vlada Zed. držav ter Japonska.

Vzrok je borba na nož med Španijo temne prošlosti in Španijo, ki se šele izoblikuje. Na eni strani fašizem in cerkev, na drugi liberalen srednji sloj in proletariat.

Vatikan pomaga "katoliškim" generalom, ki so najeli za pobijanje Špancev mohamedanske klavce iz Maroka. Mussolini in Hitler sta dala svojo pomoč iz razloga, da ugonobita delavski demokratični režim v Franciji in v drugih deželah.

Kontarevolucija v Španiji bi bila že zadušena, ako je ne bi podprli Mussolini, Hitler in poglavar katoliške cerkve. Francija je takoj, ko je uvidela, kaj počne Mussolini, zapretila, da pomeni podpora, ki jo nudita Španiji Italija in Nemčija vojno, ali pa naj se izrečeta za nevtralnost in pustita, da notranjo vojno poravnava Španija sama.

To je težavno. Kajti če kontarevolucija propade, izgubi katoliška cerkev v Španiji vse, ker se je docela uposlila na strani fašistične reakcije. Ako propade fašistični generali, pomeni to konec vse stare oficirske kaste, kajti delavci ji ne bodo tega krvožitja nikdar pozabili. Borba je zob za zob, v kateri ni prizanašanja z nobene strani.

Francoska vlada zastopa politiko miru. Toda kaj pomaga, ko pa jo Hitler ali Mussolini lahko provocirata vsak hip toliko, da se bo znašla v vojni, hočeš-nočeš.

Situacija v Španiji je mučna. Civilna vojna v nji je ena najhujših v novejši zgodovini Evrope in najbrutalnejša, kar jih pozna zgodovina španske države. Predno bo končana z zmago ene ali druge strani, bo poklanih in ranjenih par sto tisoč prebivalcev.

V ta metež se je vmešal tudi Leon Trocki. Od kar je kominterna spremenila taktiko v oportunistične smeri, se smatra Trocki za edinega pravega naslednika Lenina in Marksa. On je oče osnutka četrte internacionale. Glede Španije pravi, da če bo ljudska fronta v nji poražena, bo tepena po krivdi Blumove vlade v Franciji in Stalinove v sovjetski Rusiji. Tudi za Trockija je laglje kritizirati kakor pa nositi odgovornost. Če bi Francija dala pomoč španski vladi, bi jo prav tako dala fašistom v Španiji Mussolini in Hitler. Ker vladata diktatorsko, bi bila njuna opora izdatnejša, kakor pa Blumova, Diktatorja, kakor sta duce in fuehrer, se vojne ne strašita, ker je njima potrebna.

MNOGI LIBERALCI ZA NORMAN THOMASA IN GEORGE NELSONA

Norman Thomas je v liberalnih krogih smatran za najspobnejšega in najpoštenjega predsedniškega kandidata v letošnji kampanji. Indorsirali so ga mnogi, ki niso člani naše stranke.

Podporo Thomasovi kandidaturi so obljubili med drugimi

mi Max Eastman, bivši urednik revije New Masses, sloviti profesor Robert Morss Lovett, literarni kritik Lewis Gannet, žurnalista James Rorty, pisateljica Helen Woodward in mnoge drugih. Nekateri smo omenili že v prejšnjih poročilih.

RAZREDNI BOJ NE POZNA NIKAKEGA PRIZANAŠANJA

Kadar se gre v razrednem boju zares, ne poznata kapitalizem in njegova črna reakcija nikakega prizanašanja. Najnovejši dokaz sta Španija in Grčija.

Na enako bitko, kakor jo preživlja Španija, se pripravljata reakcija v Franciji. V Zed. državah se bo kapitalizem s pomočjo svojih Hearstov in drugih opred poslužil prav tako brutalnih nasilnosti, ko hitro bi mu delavski razred postal resno nevaren. Ze danes se postopa v tej deželi z delavci v stvkih hujske kakor s psi, ki begajo izgubljeni po ulicah. V prošlih treh letih so zmetali med delavce vagonne plinskih bomb. Policaji, deputiji in milicniki se vežbajo s strojnimi in revolverji izključno v namenu, da se njihovo vojaško spretnost uporabi v stvkih in demonstracijah delavcev. Nedavni vojaški manevri okrog Chicaga so se vršili s stališča, da morda nekoč vzamejo oblast nad mestom delavci, proti katerim bo kapitalistična vlada poslala oboroženo silo.

Delavci, organizirajte se! Agitirajte za unije, napravite iz njih zavedne delavske enote in pomagajte graditi socialistično gibanje, katerega zgodovinska naloga je rešiti človeštvo iz pekla socialnih krivic in barbarizma.

DAYTON DEAN

članov ne le v Michiganu nego i v drugih državah ameriške Unije. Na obravnavi se je doglalo, da je "Črna legija" res

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdava Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE.
NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz.
Business Manager: Charles Pogorelec.
Assistant Business Manager: John Rak Jr.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864.

Ohromeli "liberalizem" skuša vstati od mrtvih

Frank Kerže, sotrudnik Glasa Naroda, piše v pomenkih "Pod vaško lipo", da je Prosveta kot dnevnik odveč, ostali dnevniki pa se naj bi združili v dva. Na eni strani Amerikanski Slovenec in Ameriška Domovina, na drugi Glas Naroda in Enakopravnost.

Prvi naj bi bil katoliško-naroden, drugi pa narodno svobodomiselni, oziroma liberalni. Razredni boj bi odpadel. Postali bi zmerni v obeh taborih in govorili ter pisali le kako je bilo nekoč in oglašali narodne igre in narodne pesmi.

Na naslov urednika Prosvete piše Kerže, da ni pametno trošiti energije za delavsko gibanje, kajti socialistov in komunistov je med Slovenci v Ameriki kvečjemu tisoč. Morda nekaj več. Tako pravi Kerže, ki propagira novo orientacijo našega javnega življenja, tako osredotočenja, ki bi dalo našemu narodu mogočen zamah in ga uveljavilo.

Ivan Jontez, novi urednik Enakopravnosti, piše slično. "Kaj pa je slovenski socializem v Ameriki doslej dosegel na političnem polju, na katerem se udeležuje že nad tri desetletja," vprašuje v uredniškem članku urednik Ivan Jontez.

Ako bi malo pomislil in se vprašal: "Kaj pa je slovenski liberalizem dosegel, kaj je doseglo slovensko svobodomislstvo, kar pomeni tiste ljudi, ki smatrajo, da so napredni zato, ker k maši ne hodijo?"

Milwaukeeški "Obzor" je porabil na prvi strani skoro pet kolon prostora s hvalospevom Molekoveemu "novemu stališču". Jontez in Staut iskreno smatra, da je storil pravilno, dočim so klerikalni listi ogledali to nerodno kost zgolj iz maščevalnosti.

Slovenski socializem ima pokazati ogromno. Najboljši kolektor, najboljša prvomajsko revijo, najboljši politični list, najboljšo knjigarno in tudi najboljšo kulturno ustanovo. Prav nič nas ni stvar, da smo bili aktivni v stvarkah, v političnih bojih in vsepovsod, koder se je šlo za borbo proti zavajalcem in reakciji sploh.

Jontez, osební prijatelj Moleka, pravi: "Torej je moralo biti nekaj narobe. Kaj, če ima torej Molek prav?"

Dokler je bil Molek v pravem, mu ni čestital noben reakcionarni časopis in niti en pater ga ni vabil v nadaljnji korak, da postane "žentlemen".

Danes, ko je razredni boj prvo vprašanje, danes, ko se dviga reakcija v fašistični in v drugih oblikah vsekrižem, ni čas jamrati, da smo zavozili. Nauk o kulturi je lep, ampak če ste zavedni ljudje, morate dati ljudstvu proletarsko kulturo. Kdor odvraca ljudi od delavske kulture in delavske politične akcije, ni in ne more koristiti delavskemu ljudstvu. Vsi, ki v tej kritični dobi pod krinko boja proti delavski politični akciji propagirajo zgolj kulturno delo, so v zmoti. Njihov nauk je kvaren delavskemu pokretu, pa čeprav mislijo nasprotno. Dolžnost Proletarca je, da ostane na braniku za delavska načela proti krivim prepokom, tudi če so taki preroki v takozvanih prijateljskih vrstah.

Komunisti za vsakim oglom

Mathew Woll vidi komuniste za vsakim oglom. Pravzaprav se je tega strah že precej otrezel. Newyorški starogardisti vidijo edini bav-bav komunistih, posebno še v Trockijevih komunistih. Jeklarski baroni očitajo John L. Lewisu, da je v zvezi s komunisti. Norman Thomas je agent komunistov. Revolucija v Španiji so povzročili komunisti.

Neumni komunistični bav-bav je danes uporabljan le še za varanje nepoučenih ljudi. Pametni se smejejo taki godlji.

Strokovne in industrialne unije

Strokovne unije so potrebne le v gotovih pokljeh, na pr. v učiteljskem, ne pa v industrijah.

Eksekutiva A. F. of L. je za unije po strokah, zato ne more nikamor.

Če bi bila resno za organiziranje delavcev, bi Lewisu ne bilo treba ustanavljati posebnega odbora za industrialno organizacijo.

Vsota je vse

Na konvenciji townsendovcev so ljudje zahtevali \$200 penzije na mesec. Kaj kapitalizem, kaj izkoriščanje, kaj vse drugo — daje nam po dve sto na mesec! Ko jim je Norman Thomas dejal, da penzij na ta način ne bodo nikdar dobili, so mu odgovorili z "buuu". Ako bi jim mukanje pomagalo do penzij, jim Thomas ne bi zameril. Ampak naučiti se bodo morali več kakor "mukati".

Več prosperitete za tiste, ki jo že imajo

Dobički vseh važnejših korporacij v tej deželi so se letos znatno zvišali, lani tudi in dividende so bile večje kot kdajkoli v zadnjih petih letih.

Samo število brezposelnih ne gre navzdol, niti ne plača zaposlenih navzgor toliko kot se podražujejo potrebščine.

Zenske v Španiji za obrambo republike

Ljudski milici v Španiji, ki je bila nanaglomna organizirana, da brani republiko pred fašistično kontrarevolucijo, se je pridružio tisoč žensk. Na ulicah Barcelone in v drugih španskih mestih so se borile s fašisti tako junakko kakor njihovi moški sodruzi. Gornja slika je iz Barcelone.

Dr. Živko Topalović: PETDESET LET BOJA FRANCOŠKIH SOCIALISTOV

Danes ima nedvomno največji pomen v švetu francoska socialistična stranka. Zgodovinski razvoj ji je prinesel današnji pomen, ki ga je pred vojno imela za vse socialistično delavsko gibanje nemška socialna demokracija in nemško strokovno ter kooperativno (zadružno) gibanje. Po tem nemškem zgledu so formirana vsa nova socialistična gibanja v mlajših državah. Nemško socialistično in delavsko gibanje je danes strto. Oblike, v katerih se bo v Nemčiji in Avstriji obnovilo, so še neznanе. Za evropski kontinent je tako postala vodeča socialistična stranka Francije.

Če tudi se vrši razvoj vseh narodov po istih osnovnih gospodarskih zakonih, vendar ima vsak narod svojo zgodovino, ki se razlikuje od zgodovine drugih narodov. To, kar nas loči, to je minolost, ki ima svoj vpliv na sedanjost in bodočnost. Zadoščka samo reči, da mora obstojati razlika v toku razvoja dveh narodov, od katerih je imel na primer eden svoj lastni fevdalizem in narod, ki so mu vladali tudi fevdalci, kakor na primer nam turški. (To velja za večino Jugoslavije Op. ur. D. P.) Drugače so tradicije naroda, ki je imel v minulosti več narodnih revolucij in naroda, ki nikdar ni doživel, da bi bil nosilec oblasti premagani po silah odspodaj. Velika je razlika v tem, ali je narod popolnoma enoten po jeziku in tradicijah ali pa je različen.

Po vsem tem je jasno, da se niti politične ustanove, politične stranke in njih taktika ne morejo in ne smejo enostavno kopirati po inozemstvu. Sprejemati se smejo iz inozemstva samo splošne ideje, načela, ki odgovarjajo globokim in temeljnim zakonom razvoja vseh narodov. Toda poraba teh načel v praksi, izbira bojne taktike, je pa specialna zadeva za vsako državo. Kdor tu noče grešiti, mora dobro poznati svoj narod, njegovo zgodovino, njegovo gospodarstvo, njegovo razredno razdelitev in politične tradicije ter svojo bojno taktiko vsemu temu prilagoditi. Kdor iz stvarnosti ne more sam sklepati zaključkov, nega zahteva pojasnila, kako so se ljudje v drugih deželah borili — ta bo vedno napraviljal pogreške in uničeval dobra

(Konec prihodnjšč.)

V CHICAGU NA XI. ZBORU JSZ

Piše Nace Zlemberger

(Nadaljevanje.)

Iz Slovenskega delavskega centra smo šli v glavni urad Slovenske narodne podpore jednote. "Zares čudno naključje sem si mislil. Oba ta urada sta na Lawndale avenue. Spominjam se, kako so nasprotniki šestkrat pisali "gospodom z Lawndale in 26. ulice". Zdaj je samo Lawndale. Naslov urada SNPJ je 2657 So. Lawndale Ave. Slovenski delavski center je kake štiri bloke severno od SNPJ na isti ulici. Torej ni bilo nevarnosti, da se bi izgubil, vzlic mojim slabim očem, posebno še, ker sem tudi stanovanje imel čisto v bližini. Naš zbor se je vršil v češki dvorani. Pravijo ji "Sokol Havliček". Dvorana SNPJ bi bila zadosti prostorna, toda so poslopje baš tedaj predelavali.

V Chicagu nisem bil prvič. V uradu SNPJ sem se nekajkrat zglasil že prej.

To pot sem si mislil. Morda je to zadnjič, ko sem v tem, za delavsko gibanje med ameriški Slovenci najvažnejšem mestu. Torej moram na vsak način porabiti prilžnost in pogledati, kakšno je povečano poslopje SNPJ. Preje sta bila dva nadstropja. Zdaj so trije. Moral sem ob pogledu navzgor res dvigniti vrat in glavo. Drugače tretjega nadstropja od zunaj ne moreš preценiti. Stavba SNPJ zgleda s svojim tretjim nadstropjem veliko bolj impozantno kakor prej. Uradi so čisti in čisti. Bratska NPJ je lahko ponosna na ta svoj napredek.

"Kmalu bo naša jednota imela nebotičnik," je pripomnil neko izmed zunanjih obiskovalcev. "Zakaj pa ne," je rekel drugi. In tretji se je navduševal, da ima "jednota" zadosti denarja, da ga zgradi. Bil pa je med nami tudi neki Čikajčan — ne vem mu imena — ki je kar tako zase dejal, da SNPJ že ima nebotičnik, ali nebotičnike in sicer v posojilih nanje, menda v Chicagu in drugje. Tudi precejen kos postaje Uniji v Clevelandu je posest SNPJ, je pripomnil. "Velik stolp ima," sem se hitro domislil. In prostor, kjer je clevelandski glavni kolodvor (Public Square) je resnično lep. Dočeni Čikajčan pa je zagodrnjal, da to nič ne pomaga, kajti glavni clevelandski kolodvor s svojim stolpom vred je bankrotiran. Na take reči se ne razumem in se v pomenek nisem umešaval.

Ko sem znova stal pred poslopjem SNPJ, potem, ko smo si ogledali notranjost, sem se — ne vem kako to — povrnil nazaj v dobo pred 32. leti. Tedaj še ni bilo nič. In prav tako sem se ob tej priliki domislil katekizma, v katerem so nas učili, da je Bog vse ustvaril iz nič.

Pri nas nismo vsemočni, zato je bilo treba presneto delati, predno smo se z SNPJ in njeno blagajno začeli lahko u-pričeno postavljati.

In pa naše delavsko gibanje! Proletec je bil majhen list, osebe pri njemu so se ne prestanto menjale, ker list ni imel sredstev, da jih bi plačal. Am. druž. koledarja ni še bilo, in ko je nastal, ni bil tak, kakor je danes. In naše majske številke, Proletarčeva knjigar-n, Slovenski delavski center, ki sem ga omenjal v prejšnji številki, Prosvetna-matica itd. Gledal sem kvišku v tretje nadstropje SNPJ, dokler me ni nekdo iz naše družbe zdramil iz premišljevanja. "Takihi hiš je to veliko," je rekel. "Tri nadstropja, to ni v Chicagu nič!" Nasmel sem se in mu priznal, toda mislil sem si:

"Tisoči v zadnjih treh desetletjih so agitirali in žrtvovali, da imamo vse to."

V veliki dvorani SNPJ so bili tedaj uradi. Pisalna miza druga tik druge. Tudi uredništvo in upravnništvo je začasno imelo v nji svoj "kvartir". Klerki in upravni odborniki so tolkli po tipkah pisalnih strojev. Gledal sem enega in spet so mi zbežale misli daleč nazaj — v tista leta, ko si je SNPJ nabavila prvi pisalni stroj. Kupil ga je njen tedanji tajnik Frank Kerže, sedanji pomožni urednik Glasa Naroda v New Yorku, ki misli na prošlost toliko, da je na bodočnost pozabil in piše svoje "pomenke" pod naslovom "Pomenki pod vaško lipo" ali nekaj podobnega.

Tisti prvi pisalni stroj je povzročil med člani v Chicagu veliko kritike. V Glasu Svobode pa so zavpili, da je trošek zanj žrtev — finančna žrtev za jednoto, in sicer nepotrebna finančna žrtev. Zdaj imajo v gl. uradu SNPJ že vsakovrstne pisarniške stroje in nihče več jih ne kritizira. "Tako je," je rekel Fred A. Vider, ki je nam razkazoval poslopje, potem, ko mu je eden ali drugi izmed obiskovalcev omenil to ali ono. "Vse te predelave so, poceni," je pojasnjeval, "ako jih primerjamo s stroški, ki smo jih imeli v prejšnjih dobah. In vrh tega je delo prvovrstno."

Ura je bila poldne, nameščeni in drugi so šli k obedu, mi pa nazaj v Slovenski delavski center.

(Dalje prihodnjšč.)

Klub št. 45 bo nasprotoval tudi naravnim elementom

No. Chicago, Ill. — Od zadnjega piknika socialističnega kluba, ki se je vršil 21. junija, ni še noben poročal. Piknik se je završil v popolno zadovoljstvo kluba. Udeležba je bila nepričakovano velika, zabave in vsega dovolj za vse, le, da je bilo vreme bolj hladno.

Kakor se vse spreminja, tako se — kakor zgleđa, tudi vreme. Kadar bi imelo biti vroče je hladno, ko bi imelo biti hladno, je pa vroče. Naš klub ima nalogo nasprotovati političnim in gospodarskim nepravilnostim, pa je sklenil na seji 23. julija, da bo skušal tudi naravnim. Ako je bilo hladno v začetku poletja, bo gotovo bolj gorko v začetku jeseni. Zato

je sklenil na omenjeni seji, da priredi še en piknik in sicer 23. avgusta. Piknik bo na ravno tistem prostoru kakor prejšnji, to je, pri Peter Stanovniku. Na tem pikniku ne bo samo balicanje, bunko, lučanje poldnikov in kartanje poleg druge zabave, ampak bomo tudi koruzo in krompir pekli. Ker bo to eden zadnjih piknikov za to leto, upamo, da bo udeležba še večja kakor je bila zadnjič. Ker bo dan že nekoliko krajši, se bomo potrudili prej oditi na piknik, zvečer bomo pa kres kurili, da se bo dalj časa videlo, pa komarje bomo pekli.

Opozarjam vse klubove članov in somišljenike, da je pripravljani odbor dan piknika spremenil tako, da se bo vršil 16. AVGUSTA, ne 23.; kakor je bilo na seji sklenjeno. Vzrok temu je, ker bo 23. avgusta seja ženskega društva št. 119 SNPJ, kamor spadajo klubove članice in veliko simpatičark. Zatorej, ne pozabite spremembe dneva in povejte še drugim o tem.

Za tiste, ki nimajo nobene vrste vozil, bo preskrbljen trok, ki bo vozil od Slov. nar. doma po potrebi. Prvi bo odšel najkasneje ob 10. uri do poldne. — John Zakovič.

KAMPANJSKI SKLAD JSZ

I. IZKAZ

V kampanjski sklad JSZ, čigar namen je financirati izdajanje kampanjskih listakov in pošiljanje govor-nikov ter agitatorjev po naselbinah, so prispevale sledeče organizacije in posamezniki:

- Library izobraževalni dom \$10; po 50c: Mile Turkalj, Matt Dermotta in George Lipovsek; po 25c: Ciril Opepek, Jacob Dolenc, Frank Sedlar, Leo Prijatelj, Rob. Dolenc, Frank Strmljan, Joseph Kokač in Nick Triller; Thomas Terech 20c; skupaj \$13.70. (Nabral in postal Nick Triller.)
- Franklin, Kans. Društvo št. 92 SNPJ \$2; po 50c: Anton Selak, Louis Karlinger in Martin Stefanič; po 25c: Mutt Cukjati, John C. Cemanik, Frank Debelak, John Jezernik, Frank Nalimal, Ignac Spann, Frank Alos in Paul Bistan; po 10c: Joe Rezen in Frank Strum; skupaj \$5.70. (Nabral in postal Anton Selak.)
- Universal, Ind. Društvo št. 305 SNPJ \$2; po 25c: V. Vrhnovnik, J. Kosmach, F. Storm, P. Spalir, F. Prašnikar in Frank Gorše; skupaj \$3.50. (Nabral in postal Jacob Kosmach.)
- Auburn, Ill. Nabrano na seji druž-tva št. 335 SNPJ \$1.16. (Postal Tony Brian.)
- Claridge, Pa. Društvo št. 7 SNPJ \$2.00. (Postal Mike Baloh.)
- Johnstown, Pa. Društvo št. 162 SSPZ \$2.00. (Poslala Sylvia Skedel.)
- Cleveland, O. Društ. št. 147 SNPJ \$3.00. (Postal Leo Poljsak.)
- Moon Run, Pa. Jacob Tomec 50c. Skupaj v tem izkazu \$31.56.

VOLITVE V ODBORE J. S. Z.

OVEN JOSEPH. TAUCHAR FRANK S. UDOVICH FRANK. ZAITZ FRANK.

Kandidati v nadzorni odbor JSZ in Prosvetne matice. (Glasuj-te ne več kot za dva):

GARDEN ANTON. RAK ALVIN. TURPIN JOSEPH. ZAJC JUSTIN.

Kandidati v nadzorni odbor slovenske sekcije JSZ. (Glasuj-te ne več kot za tri):

BOZICNIK ROK. HUJAN JOHN. LOCNISKAR VINKO. ZAITZ ANGELA.

Kandidati v prosvetni odesk JSZ (ima tri člane in glasujete lahko za vse tri kandidate):

BERNIK PETER. BENIGER LOUIS. RAK JOHN.

Kandidat za glavnega tajnika JSZ in Prosvetne matice je Chas. Pogorelec. Vsi drugi nominiranci so odklonili nominacijo.

Vsak član J.S.Z. mora glasovnice pravilno izpolniti in podpisati ter jo izročiti števe-mu odboru kluba. Ko so glasovi prešteti in konstatirani za klubov zapisnik, izpolni tajnik poročilo o uradno doganem rezultatu ter ga pošlje tajništ-vo JSZ najkasneje do 25. septembra 1936.

KONFERENCA V POWER POINTU, O., V NEDELJO 30. AVGUSTA

A. SERAFIMOVIČ:

ŽELEZNA REKA

ROMAN IZ CIVILNE VOJNE V SOVJETSKI RUSIJI

Prevel iz ruščine za "Proletarca" ANGELO CERKVENIK

(Nadaljevanje.)

"Mar nismo tudi mi bojevniki? Ali mislite, da se bomo uklanjali vašim ukazom? Mi sami prav dobro vemo, kaj nam je storiti. Kadar bo prišlo do bitke, se ne bomo bojevali slabše nego vi, prej boljše! Mi smo stari revolucionarji, ki prav nič ne rabimo vašega pouka. Kje pa ste bili vi, ko smo bili mi omajali carski prestol? Bili ste častnik v carski armadi! Zdaj, ko smo vse žrtvovali revoluciji, naj žalostno poginemo? V mestu so tisoč petsto naših tovarišev postreljali, častniki so jih dali žive pokopati, zdaj pa ..."

"Seveda, vaši tovariši so darovali svoje življenje, vj pa se gonite tod naokoli z ženščinami ..."

Mornarji so zatutili kakor čreda divjih bikov:

"Kaj, ti se predrzneš očitati nam, nam revolucionarnim bojevnikom ..."

Mahali so z rokami proti obema vojakoma, a volčjih oči ne moreš tako lahko premetiti! Te oči vidijo vse! Tu, pred vozom tulijo in mahaja z rokami, z obeh strani in izza skupine pred vozom pa se plazijo postave, ki čez ožarjena mesta jadno poskakujejo ter se venomer sklanjajo nizko k tlom. V rokah imajo ročno grnate. Zdajci se z vseh strani zapodijo proti vozu.

V istem hipu pa že zadoni: Ta-ta-ta-ta ...

Iz strojnice, ki stoji na vozu, švigajo plameni. Kako se strojnica pokorava temu živalskemu očesu! Niti ena kroglja ni v tej madežasti, čudno zmešani temi zašla, niti ena ni zadela, samo strahoten dih smrti je zapihal tik nad morskimi čepisami. Vsi so se osupli umaknili.

"To ti je zlodej! Vražji pes, spreten pa je! Takšne strele bi morali mi imeti!"

Na dolgi progi spi posebrnjen tabor. Prav tako spijo posebrnjene gore, čez brezmejno morje pa pelje malce valujoča, posrebrnjena cesta.

XX.

Nebo se še ni razsvetlilo, pa se je glava kolone že daleč spredaj pomikala dalje.

Na desni se je še vedno širila sinja planjava, na levi so se kupičile orjaške gore, nad njimi pa pušto skalovje.

Za skalnatimi gorskimi slemenom je pritisnila sončna žarina. Težki oblaki prahu se držajo nad cesto, na tisočih in tisočih muh neprenehoma nadleguje ljudi in živali, na tisoče muh, ki jim je prav tako domovina v kubanskih stepah ter zdaj zvesto spremljajo begunce, ž njimi prenočujejo ter se zjutraj ž njimi vred začnajo gibati.

Cesta, ki se vije skozi gozdno goščavo, sliči beli kači. Vsepovsod je popoln mir, hladna senca: Med drevmem se belijo skale. Če stopiš nekoliko korakov s ceste proti gozdu, pa si že v nepreodni goščavi. Z vseh strani te obdaja gost gozd, prepečen z bršljanom in lianam, z dolgimi iglami drevja in grmovja, kakršnega ni svoj živ dan nihče videl, in s krevtovi zaraslimi vejami nepoznanih rastlin. V teh gozdovih žive medvedje, divje mačke, srne, jeleni, risi, ki se ponoči po mačje zopno derejo. Na sto in sto kilometrov daleč ni ne duha ne sluha o kakšni človeški naselbini. Kozaki so popolnoma izginili.

V davnihi so tod živeli Čerkezi, ki so poznali vse globeli in gozdne steze. Smetertja se je zabelila drobna vasica, ki je bila — tako se je vsaj človeku zdelo — prilijpna na kakšno strmo skalovje. Sredi gozda se je tu pa tam pridelovala pšenica, ob globelih pa gojili vrtnice.

Pred kakšnimi sedemdesetimi leti je carska vlada pregnala Čerkeze v Turčijo. V tej dolgi dobi so se zarasle ter izgubile gorske steze, vrtove je porasel plevel, pušta gorska pokrajina pa je postala pribežališče zveri.

Vojaki si pasove vedno bolj zožujejo, zakaj obroki postajajo vedno manjši.

Ranjenci se drže voz ter se plazijo naprej, otroci se pozibavajo v vozovih, mršavi konji, ki so strasno utrujeni, s poslednjim naporom vlečejo edini še preostali top za kolono.

Cesta se nalik pentlji vije tik ob morju. Čez sinjo planjavo pelje za spoznanje pozibavajuča in bleščeča se sončna cesta.

Prozirne, steklene čiste, komaj opazne gubice polže iz daljave in božajo peščeno brežino.

Kolona se neprenehoma vali dalje. Niti za bežen hip se ne ustavi. Fantje, dekleta, otroci, ranjenci, in sploh vsi, ki jim je mogoče, hitijo k bregu, si med potoma slačijo cunje, razcapane hlače, srjace in krila ter skačejo v morje. Voda prši in se iskri. V prčici vodi se slika mavrica, smeh se objema s sončnimi žarki, z veselimi vzkliki. O, življenje je tako čudežno lepo! Morsko obrežje za bežen hip zasluši, čemu je tukaj, kakšen je njegov pomen, kakšen je njegov namen.

Morje, nečloveško veliko bitje, z dobrohotnimi belimi gubami na obližu se mirno smehlja in nemo boža oživljeno obrežje in živa rjava telesa, ki se gibljejo v pršečih oblaki, v tršču in smehu.

Kolona pa se pomika venomer naprej. Kopalci se osvobajajo objema valov, pobirajo svoje hlače, srjace, krila, puške ter

nagi drviyo s smrdecimi oblačili pod pazduho k cesti. Na rvavih telesih se jim v sončnih žarkih leskečejo biserne kapljice. Nagci se ob glasnem smehu, šaloh, ki so semtertja tudi malce robate in kosmate, naglo oblačijo in hitijo ob koloni, da bi našli v njej svoje mesto.

Kmetje in vojaki pohitijo v vile, ki stojijo na levi in desni ob cesti, vse preiščejo, pa nič ne najdejo, ker je vse prazno, zapuščeno, pušto.

Ob bregu se razprostira dolga bela lisa. Tu imajo svoje domačije Grki z velikimi nosovi in ogljenočrnimi očmi. Vsi so vase pogreznjeni, vsi močljivo in zakrivajo neko sovražno čuvstvo.

"Ni kruha ... Niti sami ga nimamo ... Smo tudi sami lačni ..."

Nič ne vedo. Ne vedo, kdo so ti vojaki, ne vedo, kam vsi ti vojaki marširajo. Nič ne vedo in nič ne sprašujejo, marveč samo sovražijo.

Kmetje in vojaki so stikali za kruhom, pa niso nič našli. Grkom je mogel vsakdo iz oči brati, da so kruh skrili. Vojaki so jim vzeli koze; nič ni pomagalo, da so črnooka grška dekleta presunljivo jokala ... Saj so bili le Grki, ne pa Rusi ...

V neki široki globeli je stala ruska vas'ca. Kdo ve kaj in kdo ve kdaj je te ljudi sem zaneslo? Na dnu globeli žubori potoček. Okrog in okrog njega stoji ukrajinske koč. Po travni se pase živina. Ob pobočju valovi rumeno pšenično polje. Kmetje so iz Poltave ter govorijo ruski.

Dali so jim, kolikor so le mogli. Kruha in kaše. Izpraševali so jih, odkod prihajajo in kam gredo. Slišali so, da je bil car pregnan ter so se polastili oblasti boljševiki. Natančnejša pa niso vedeli nič. Vojaki so jim pobrali, čeprav jim je bilo hudo, ker so oropali rojake, vse kokoši, gosi in race. Zenske so vzdihovale, nekatere so tulile.

Kolona se nenehno vali dalje. Nikjer se ne ustavlja.

"Če bi človek dobil kakšno malenkost pod zobe!" vzdihujejo vojaki ter si pasove še bolj zadržujejo.

Konjeniki so preiskali vse vile. V poslednji vili so našli star gramofon in več obrabljanih plošč. Gramofon so pritrčili na sedlo. Med skalovjem sredi gozdnega miru je zdajci zadonel hripav, razpokan glas:

"Stenica pleši ... ha-ha-ha ..."

Kakor da poje človek, vendar pa nekoliko drugače.

Konjiki in vojaki so se kar tresli od smeha. "Se enkrat, se enkrat stenico!"

Potem so prišle ha vrsto pesmi: "Če stopim v potoček", "O, samo ne izkušaj me ...", "Vse človeštvo na zemlji ..."

Neka plošča se je zdajci oglasila: "Bog ohrani carja nam ..."

Vsi naokrog so zatutili: "Hudič naj ga vzame z njegovim bogom vred ..."

"Obesi si ga na ..."

Zagnali so ploščo na cesto pod noge, kopita, vozove ...

Ubog gramofon! Ne en trenutek pokoja mu ni več sojen! Hreščče, hripavo prepeva od zgodnjega jutra do pozne noči. Vrstijo se romance, pesmi, opere, kupleti ... Iz roke v roke roma, od eskadrona do eskadrona, od stotnije do stotnije. Če ga ni hotel kdo ob dogovorjenem času dati dalje, je prišlo celo do pretepa; Gramofon je postal očitni ljubljenev vse kolone. Vsi so ravnali ž njim kakor z živim bitjem.

XXI.

Nekdo divje priganja svojega konja. Po cesti dirja proti koloni. Neki Kubanec je, ki je sklonjen nizko na sedlo ter ima potisnjeno kučmo daleč na tilnik.

"Kje je vodja?"

Ves obraz se mu kopa v potu. Tudi konj je ves moker in zasopel.

Bleščeče beli, okrogli, težki oblaki se plazijo izza gozdov ter pogledujejo na cesto.

"Nevihata se pripravljata."

Nekje za cestnim ovinkom se je glava kolone ustavila. Vrste pehote so se, ker so se prve ustavile, zgotile. Vozovi so se ustavili, konji so sunkovito dvignili glave. Postopno se je ustavila vsa kolona.

"Zakaj smo se ustavili? Saj je še tako zgodaj!"

Kubančev potni obraz, upehani konj, nenadna tišina — vse to je povzročilo splošen nemir. Daleč spredaj so zatoneli posamezni streli iz pušk ter so zlovešče slutnje le še, povečali. Zvok streljev je tišini vtisnil svojevrsten pečat, ki ga ni moglo nič več izbrisati.

Gramofon je umolknil. Kožuh se je v pletenem vozu naglo zapeljal na čelo kolone. Takoj nato so pridirjali s čela kolone konjiki, ki so nečloveško preklinjali ter zaprli pot.

"Nazaj, nazaj! Streljali bomo!"

"Ali ste oglušeli? Takoj se boste razvila bitka! Nazaj! Kožuh je odredil, da moramo na vas streljati, če se ganete z mesta!"

Vse je zdajci vklenil v svoje spone nemir, vse: ženske in starčke, dekleta in otroke. Vsi so začeli tarnati in pritoževati se.

(Dalje prihodnj.)

NAJVEČJA CIVILNA VOJNA V ZGODOVINI ŠPANJE

Petintrideset tisoč ljudi ubitih v eni sami bitki! To ni več navadna civilna vojna, ampak masno klanje v najhujšem pomenu besede. Fašistični generali, ki so mislili, da bodo s svojo kontranrevolucijo vzeli Madrid za prvi dan, so se ukani. Združeno delavstvo se je oborožilo in zagnano z lojalnimi

četami udarilo po sovražni armadi. Civilna vojna se je posebno prve dni razvila v pučične boje v vseh mestih Španije. Na sliki je prizor iz civilne vojne v Madridu.

GLASOVI IZ NAŠEGA GIBANJA

Zbral JOHN RAK

Oglesby, Ill. Tone Udovič se je prošil teden zglasil v uradu in pustil 8 naročin. Klub št. 4 JSZ v La Sall ima piknik v nedeljo 16. avgusta na John Strelovem prostoru. Vabi se prijatelje in somišljenike na obilno udeležbo.

Detroit, Mich. Leo Junko je star naročnik Proletarca. Poslal je obnovo naročnine in \$1 v tiskovni fond. — Cyril Stular je zaposlen s pripravami za jesensko dramsko sezono in z igrami, ki jih je prejel od Prosvetne matice. Pevski zbor "Slavec" se pripravlja, da v bodoči sezoni priredi koncert z bogatim programom.

Bridgeport, O. Jože Snoy, naš agilen agitator iz vzhodne Ohio piše, da je zelo bolan. On je tajnik konferencie klubov JSZ in društev Prosvetne matice za vzhodni Ohio in zap. W. Va., ki bo zborovalo v nedeljo 30. avgusta v Power Pointu. Jožetu želimo skorajšnja okrevanja, na sodre pa apeliramo, da sodelujejo z njim za uspešno zborovanje konferencie.

Cleveland, O. Theresa Gorganc in Frank Barbič sta prispevala vsak po \$1 v tiskovni sklad Proletarca. Društvo št. 147 je bilo eno prvih, ki je poslalo \$3 v kampanjski sklad JSZ.

Hermine, Pa. Tone Zornik vztraja pri svoji izjavi, da bo agitiral za Proletarca neglede na nesporazume, ki jih imamo glede strankne taktike in deklaracije. V zadnjih par pismih je poslal 10 naročin, med katerimi je bilo več novih.

Barberton, O. Po dolgem času se je zglasil naš stari znanec John Jankovich. Poslal je tri naročnine. Pravi, da je na stavki že 10 tednov, in ž njim mnogo drugih rojakov, ki se vtrajno bore za svoje zahteve. Obljublja, da bo poročal več pozneje.

Library, Pa. Nick Triller je poslal dve naročnini in \$13.70 v kampanjski sklad JSZ. Imena prispevateljev so priobčena v tej izdaji.

Kemerer, Wyo. Anton Tratnik pravi, da je prejel apel za zbiranje kampanjskega sklada kakor tudi nabiralne pole. Zagotavlja, da se bosta podala za John Kržišnikom v kratkem na agitacijo v ta namen. Tone bo poskusil dobiti nekaj oglasov v naš koledar letnik 1937.

Johnstown, Pa. Sylvia Skedel je tajnica društva št. 162 SSPZ. Poslala je \$2 v kampanjski sklad JSZ ob enem pa vprašuje, kje bi dobila knjigo "History of Imperialism". V

zalogi jo ima knjigarna Socialistične stranke, 549 Randolph St., Chicago, Ill., in stane \$25c.

Chicago, Ill. Frank Zaitz je prispeval \$5 v tiskovni fond Proletarca in Frances Vider \$6.00. Naši "Rdeči sokolci", ki so zdaj nekaj časa imeli počitnice, začno z vajami v soboto 5. septembra. Mnogi sodrugi in sodruge so zadnje čase zelo aktivni s prodajanjem štgvilk za bicikel, ki bo oddan na vrtni veselici kluba št. 1 JSZ v Slovenskem delavskem centru v soboto 29. avgusta. — Članj in članice kluba št. 1 so do tega datuma dobili približno 700 podpisov na gomjancijske petičije socialistične stranke.

West Newton, Pa. Jože Zorko je poslal \$5 tiskovnemu fondu Proletarca, katere je prispevala westmorelandska federacija SNPJ. Zeli tudi, da se mu pošlje imenik naročnikov Proletarca iz njegove naselbine. Razume se, da smo mu z veseljem ustregli. Prepričani smo, da bo svojo agitacijsko nalogo za Proletarca izvršil prav tako dobro kakor zmerom v prošlosti.

Auburn, Ill. Tony Brian je poslal \$1.16 v kampanjski sklad JSZ, katere je nabral na seji društva št. 335 SNPJ.

Claridge, Pa. Društvo št. 7 je bilo eno od ustanovnih društev SNPJ. Bilo je vseskozi zvesto tradicijam napredka. Tudi v sedanjih akcijah za zbiranje kampanjskega sklada JSZ je bilo med prvimi, ki se je zglasilo s prispevkom z vsoto \$2.00.

Universal, Ind. Nadaljne \$3.50 za kampanjski sklad JSZ je poslal Jacob Kosmach, tajnik dr. št. 305 SNPJ, ki je prispevalo \$2. Ostala svota je bila nabrana med člani tega društva.

Franklin, Kans. Tudi naši kansaščanje ne marajo zaostajati za drugimi, kadar se gre za dobro delavsko stvar. Tone Selak iz Franklina je poslal v kampanjski sklad JSZ \$5.70, od katere vsote je prispevalo društvo št. 92 SNPJ \$2, ostalo pa je nabral med člani na seji.

Ni dosti —

Brezposelni v Pennsilvaniji, ki so se meseca julija utaborili v Harrisburgu in zahtevali sto milijonov dolarjev za relief, kar bi pomenilo 64c na dan za vsako osebo v družini brezposelnega, so nekaj opravili. "Korak za korakom" je dejal David Lasser, predsednik zveze nezaposlenih.

PROBLEMI NAŠIH KONCERTOV IN DRAMSKIH PREDSTAV

Referiral Peter Bernik na XI. rednem zboru JSZ

Izvrševalni odbor JSZ mi je poveril referat "problemi naših koncertov in dramskih predstav" v predložitve temu zboru. Predlagani naslov referata ni povsem pravilen; bolj pravilen bi bil "Problemi naših dramskih društev in klubov ter pevskih zborov", ker od slednjih so odvisne vse priredbe, t. j. uspeh istih. Vsa kulturna društva imajo svoje probleme in poteškoče, in ako jih rešijo pravilno, so rešeni tudi problemi priredb. Vsled tega bom obdelal — kolikor mi je pač kot lajku mogoče — probleme naših, t. j. delavskih dramskih društev in pevskih zborov, na priredbe samé kot take se bom pa le na kratko omejil.

O teh vprašanjih ali teh problemih je bilo na zadnjih zborih podanih že precej dobrih referatov, in v nekaterih je bilo to vprašanje izredno dobro obdelano; le škoda je, da se nasvetov in priporočil ni vpoštevalo tako, kot bi se moralo. Doletela jih je slična usoda, kot druge referate: Navadno ostane "vse po starem".

Ako se delavstvo hoče osvoboditi iz industrialnega ali mejnega suženjstva, se mora najprej duševno osvoboditi. Temu ne more nihče in tudi ne sme oporekati. Osvoboditj se mora vsega mračnjaštva, kate-

rega so mu vtepli v pravem pomenu besede učitelji klerikalizma in kapitalizma. Ko se delavec osvobodi tega mračnjaštva tedaj šele je dostopen za politični boj, in ne prej. Dokler je delavec pod vplivom onih, ki uče "ako te kdo udari po desnem licu, nastavi mu še levega", se ne bo nikdar osamosvojil, ampak ostal vedno le predmet izkoriščanja. Iz teh vzrokov si je socialistična stranica nadela nalogo izobraževati delavce potom časopisja in razne druge literature, s predavanji in raznimi kulturnimi priredbami. Le žal, da to nalogo vodstvo stranke tako zelo zapostavlja, in v Zed. državah jo takorekoč sploh ne izvaja. Imeti bi morala v vsakem večjem industrijskem središču ako ne več, vsaj en močan dramski klub in en močan pevski zbor. Za vzgled bi morala vzeti socialistične stranke v evropskih industrijskih središčih, kjer so močna delavska kulturna društva pod vodstvom socialdemokratske stranke.

Ne vem, ali sem v pravem ali ne, ako trdim, da je od vseh tujezličnih socialističnih organizacij naša jugoslovanska

in najbolj aktivna, in upam, da bo tudi ostala kljub neprimlikam, s katerimi se mora boriti, poteškočami, katere je treba odstraniti, in problemi, katere je treba rešiti. V zgodovino se ne bom spuščal, navesti hočem le najglavnejše in podati nekaj nasvetov v upanju, da bodo vpoštevana.

Omenil sem že, da je JSZ med vsemi tujezličnimi socialističnimi organizacijami najbolj aktivna na kulturnem polju. Dramatiko in petje goji že od vsega početka; čim močnejša je bila, tem širše polje je zavzemala, pravi zamah pa je dobila, ko je bil ustanovljen poseben prosvetni oddelek, takozvana "izobraževalna akcija", sedanja Prosvetna matica. Izvršila je ogromnega dela med jugoslovanskimi delavci, in še več bi ga, ko bi ne bilo nekaj nedostatkov, katere je prav lahko odpraviti. Jugoslovanski delavci, predvsem pa slovenski delavci, smo lahko upravičeno ponosni, da imamo to organizacijo, ker brez nje ne bi imeli toliko dramskih društev in klubov ter pevskih zborov po slovenskih naselbinah, kot jih imamo. In prepričan sem, da bodo jugoslovanski delavci podpirali to res potrebno ustanovo.

Prosvetna matica je centrala vsega kulturnega gibanja med jugoslovanskimi delavci v Zed. državah, in nje delokrog je razširjen tudi že celo v Kanado. Polje je obširno, delo ogromno, ako se ga hoče izvršiti tako kot je potrebno. Priznati moram, da vsemu in vsem ugoditi ni mogoče. Zagotavlja se, da ni dovolj dobrega materiala, t. j. delavskih dram in pesmi; pritožuje se, da ni dovolj sposobnih moči, ki bi vodile, in ne zadosti aktivnih članov. Vse to je resnica, deloma pa je temu krivo nezanimanje in nepoznanje, in zato je tem nedostatkom prav lahko odpomoci.

Sedanji ustroj Prosvetne matice ni popoln, in mu je nemogoče izvršiti vse kar bi bilo potrebno. Navadno vse delo izvršuje gl. tajnik zveze. Zahtevano je preveč od njega. Ako izvršuje delo kot gl. tajnik zveze, ne more izvršiti dela Prosvetne matice. Kot že omenjeno, Prosvetna matica je centrala vsega kulturnega dela med jugoslovanskimi delavci v Ameriki, in ako hočemo, da se

(Nadaljevanje na 5. strani.)

PROBLEMI NAŠIH KONCERTOV IN DRAMSKIH PREDSTAV

(Nadaljevanje s 3. strani.)

bo to gibanje širilo, moramo celotni ustroj urediti tako, da ne bo zastaja. Vsled tega je moje priporočilo, da naj bo sedanjih gl. tajnik JSZ le kot finančni tajnik Prosvetne matice. Ker so po sedanjih pravih korekcijskih taktikah JSZ šele trije člani v odboru Prosvetne matice, naj bo eden od teh treh korekcijski tajnik, katerega naloga naj bi bila biti stalno v stiski s vsemi kulturnimi društvimi v Ameriki, t. j. dopisovati z njimi, dajati nasvete in priporočila, zbirati primerno gradivo itd. Bil bi učitelj.

Pritožba, da ni primerne materiale, je nekoliko upravičena. Materiala radi tega ni, ker ga ni bilo mogoče dobiti, in dobiti pa ga vsled tega ni bilo mogoče, ker ni bilo nobene odgovorne osebe, ki bi to imela v oskrbi. Od sedanjega tajnika Prosvetne matice, ki je obenem tudi gl. tajnik JSZ, se ne sme pričakovati, da bi vse to delo izvršil, ker mu je nemogoče; ostali pa so bili takorekoč le "posvetovalni" člani. Kdor se zanima, mi bo pritril, da je precej in še celo zelo dobrega materiala na razpolago bodisi za dramska društva in klube ter pevskega materiala za pevške zbornice. Treba je zagledovati in zbirati: Dramski arhiv Prosvetne matice je brez pretiravanja rečno izredno velik, toda ena tretjina ni potrebna za delavske odre. Kupljenega je bilo veliko takozvane "sunda", in to je vsled tega, kar se je prej pregledalo, kaj se kupi. In ako je ena oseba določena samo za to, da se posveti temu delu, ki je precej veliko, bo takoj veliko boljše.

Da primanjkuje aktivnih članov v raznih dramskih in pevskih društvih, je resnica, in temu smo krivi mi sami največ, oziroma razni kritiki naših priredil, ker naša "stara lepa" saveta je, pohvali vse, ako boš za kaj "tadlal", vzemi na piko osebo ne pa igralske prijateljice pohvali kolikor le zmoreš", t. j. da največkrat kritik ne vidi igre in igralce kot bi moral, ampak vidi le osebo, katero pozna. Dober stvar kritik mora — ako hoče napisati objektivno oceno dramske predstave ali koncerta, dobro poznati delo, katerega se predstavi na odru, in oceniti, kako je bilo predstavljeno; predstavljati si mora, da ne pozna nobene osebe, ampak pred seboj vidi le ono, kar si je pisatelj igre predstavljil. Isto je s koncerti. Toda žal, pri naših priredbah se tega ne izvaja, in vsled tega nastanejo nesporazumi in aktivni člani odstopajo.

Še eno pereče vprašanje glede učiteljev, pa bodisi režiserjev ali pa pevovodij! Dobi naj se osebo, ki bo v resnici imela misel in veselje do dela, ki bo čutil v sebi to, kar potrebuje delavsko kulturno društvo, in ki bo imel v sebi zahtevane sposobnosti. In učitelj naj bo v resnici učitelj in duša društva, ne pa, da bi se ga smatralo kot "hlapca". Odbor, katerega ima društvo, naj bo z njim v vednem posvetovanju, kako mogoče društvo izboljšati, in kaj je mogoče z društvom doseči. Učitelj najbolj pozna, kaj je mogoče dati v program, t. j., kakšno dramo, kakšne pesmi. Največja napaka pri nas je, da velikokrat poskušamo z nemogočim, t. j., da smo v iluziji, ako kak v resnici izobren zbor ali pa dramsko društvo predstavi nekaj, da smo tudi mi zmožni isto. Dobro vzporedna kratka navadna drama je boljše, kot pa težka drama, prenarajena in tragikomedijsko; boljše je navadna slovenska narodna pe-

da napreduje. Odbor mora biti velikokrat pozhrtvovalen ne samo v delu, ampak tudi nemalokrat gmotno; končni uspeh mu je v zadoseženje in v plačilo. Splošno članstvo naj pa tudi spoštevava trud in delo odborikov, ne pa — kar je največja naša napaka — omalovaževati storjeno delo, in nemalokrat neumesno kritiziranje in prebacivanje. Zadrje je že nemalokrat povzročilo, da ne samo da niso mogli v društvih dobiti odborikov, ampak še celo razpad aktivnega društva, kluba ali zbornice. Ne glejmo na besede, ampak na izvršeno delo.

Priporočam torej kot najglavnejše: Gl. tajnik Zveze naj bo finančni tajnik Prosvetne matice; od ostalih treh naj bo eden oskrbnik arhiva Prosvetne matice, korekcijski tajnik, ki naj jima v oskrbi dajati dramskim društvom in klubom ter pevskim zborom razne nasvete, pouk, pripravila ali pomaga pripraviti programe, oskrbi igre itd., in katerega glavna naloga naj bo tudi oskrbovanje Prosvetne matice z dobrimi dramskimi deli v slovenskem in angleškem jeziku in istotako tudi s potrebnim pevskim materialom. Prosvetna matica naj bo naročena na potrebne revije ali liste, da je mogoče zbirati potreben material. Ker je s prepisovanjem vlog in not precej stroškov in ker prostovoljni prispevki Prosvetne matice pridruženih društev ter stroške ne morejo kriti, naj se od vsakega dramskega društva ali kluba zahteva povrnitev stroškov, ki so s prepisom, in dotične note ali vloge potem ostanejo last dotičnega društva ali zbornice. Ako se pripravijo prepisov stroški niso tak veliki, kot pa če se pripravijo samo en prepis; vloge ali note so velikokrat vrnjene toliko poškodovane, da niso več rabne, in nemalokrat se pripeti, da je na razpolago samo en izvod, k večjemu dva, in velikokrat je nemogoče ugoditi vsem, ki jih želijo imeti. Ostala dva člana odbora Prosvetne matice naj pomagata v kolikor je potrebno bodisi pri korekcijski ali pri dobavi potrebnega materiala in pri dobavi primerne literature za društva Prosvetne matice. — Na ta način bo odbor Prosvetne matice v resnici odbor, ne pa samo na papirju, in vse delo pa naloženemu gl. tajniku Zveze. Ako imamo kak odbor, naj ga imamo za delo, ne pa za čast. Pri delavskih organizacijah ne potrebujemo "častnih odborikov", ampak delavnih odborov, ako hočemo izvajati naš program.

Ako sprejememo to in tudi izvajamo, tedaj bo v resnici Prosvetna matica to, za kar je bila ustanovljena. Ako je bila utemeljena. Ako je utemeljena, da je najboljše, ako ostane "status quo", tedaj pa odbora Prosvetne matice sploh ne potreba ni. Upam pa, da bode, sodrugi in sodruginje, sprejeli ta moja priporočila, katere sem podal edino z namenom, da Prosvetna matica s pomočjo dramatične in petjem šiiri socialistično misel, socialistične idealne, načela in principe med nami jugoslovanskimi delavci v Ameriki, in da bo ta ustanova v čast ne samo tukaj v Ameriki bivaječim Jugoslovanom; ampak tudi jugoslovanskim delavcem v stari domovini.

Piknik Čikaške federacije SNPJ

V nedeljo 16. avgusta se vrši pri Stežnarju v Willow Springsu piknik čikaške federacije SNPJ. Vstopnice, ki so veljavne tudi kot voznina v busih v oba kraja, so po 35c, za tiste, ki se ne bodo vozili z busi, pa je vstopnina 25c. Igral bo John Kočevarjev orkester. Busi, ki jih najame federacija, se bodo ustavljali tudi pri Slovenskem delavskem centru.

O zletu kluba št. 27 in avtni nesreči

Cleveland, O. — Piknik, ki sta ga priredila dne 2. avg. na Močilnjarkarjevi farmi klub št. 27 in soc. pevski zbor Zarja, je dobro uspel.

Oni, ki so se pripravljali, da pridejo na naš piknik, pa niso mogli, prosimo, da naj nam oprostite. Čakali smo truka, a ga ni bilo, dasi smo ga oglašali. Naj ne zamerijo klubu, kajti kriv je voznik, ki se je ustavil v drugem tripu pri Slov. del. domu, ni pa prišel pred Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., dasi smo mu naročili, da naj pride. Klub in Zarja sta želela, da bi bila udeležba čim večja, zato jima je za neprilika posebno neljuba. Čeprav krivda ni naša, je nam žal in prizadete prosimo oproščenja za neugodnost, ki so jo imeli.

Na poti proti domu se je po zletu pripetila tudi težka nesreča. Ko so se s sodrugimi Salmić, Mikše, Andy Obed, Jos. Turšić in Wm. Miller peljali domov, je njihov avto zadel v karo ulične železnice, ali karo v avto. Priče si niso na jasnem, kako se je nesreča zgodila.

Obed, Mikše in Miller so dobili manjše poškodbe, težke pa Salmić in Turšić. Prvemu je zmrgčalo roko, drugega pa je pobilo v glavo toliko, da je zdaj, ko to pišem, še zmerom v nezavesti. Oba sta v mestni bolnišnici. — **John Krebel.**

Piknik mladinske šole Slov. nar. doma

Cleveland, O. — V nedeljo 16. avgusta priredi Slovenska šola pod pokroviteljstvom Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. piknik, ki se bo vršil na izlete idealni Močilnjarkarjevi farmi. Voznina na posebnem busu clevelandске poulične železnice je v obe strani 25c in za otroke 15c.

Zanimivost tega piknika bo razstava drobnarij iz starega kraja — večimoma "suha roba". Pisalec bodo igrali bratje Krištof. Dobra postrželjivost gostom je jamčena.

Erazem Gorshe.

Konferenca in slavlje kluba na Syganu

Sygan, Pa. — V nedeljo 23. avgusta se bo na Syganu vršila konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice. Prične se ob 10. dop. Popoldne po konferenci pa bo slavnost 25-letnice kluba št. 13 JSZ. Naše delavsko občinstvo v zapadni Pa. je vljudno vabljeno, da pride na to slavlje v čimvečjem številu. Klub št. 13 je že veliko deloval in storil na delavskem polju in bo deloval v bodoče.

— Na vse klube in društva apeliramo, da pošljejo na konferenco čimvečje zastopstvo.

V klubu št. 13 sta člana od začetku sodruga Lorenč Kavčič in Frank Virant. Lorenč Kavčič je pred nekaj tedni zbolel in se šel zdraviti v bolnišnico. Upamo, da kmalu okreva — **Poročevalec.**

Vabilo na naročbo in k pristopu

Kot je našim javnosti že znano, smo pred kratkim v Clevelandu ustanovili Ivanu Cankarju v spomin kulturno organizacijo **Cankarjevo ustanovo**, katere namen bo izdajati napredno kulturno revijo za Slovence v Ameriki, ki se bo imenovala **Cankarjev glasnik**. Revija bo prinašala povesti, ertice, pesmi, opise in članke izpod peres naših literarnih delavcev in članke v Ameriki, poročila o delovanju naših kulturnih ustanov in naših gospodarskih organizacij, bo imela posebno mesečno umešniško prilogo, ženski del itd. Revija bo res nekaj dobrega in zanimivega in jo bo več kot vredno vzeti v roke.

Predno pa bomo mogli revijo začeti izdajati, potrebujemo naročnikov in primeren ustanovni fond; namreč tisoč plačanega naročnikov in dva tisoč dolarjev v ustanovnem fondu, katerega bomo zbrali s pomočjo pristopnine in prostovoljnih prispevkov. Pristopnina za čla-

LISTNICA UREDNIŠTVA

A. V., Chicago. — Bo priobčeno v eni prihodnjih številkih. F.P., Sygan, Pa. — Objavim o prihodnji teden.

ne Cankarjeve ustanove znaša deset dolarjev. Vsa naša napredna društva in posamezniki, ki jim razmere to dopuščajo, so prijazno vabljene, da pristopijo čim prej. Na vse naše napredne življel pa apeliramo, da se vsak posameznik ali družina naroči na našo revijo, ki jo bomo začeli izdajati, čim bodo izpolnili zgoraj omenjeni ustanovni pogoji.

Naročnina znaša tri dolarje na leto in dolar in 75c za pol leta. Posamezne izvode se bo dajalo po 30c.

Na tajnike društev SNPJ, SSPZ, JSKJ in SDZ in klubov JSZ in na druge rojake, ki so pripravljene nam pomagati, apeliramo, da se prigrasijo za pridobivanje naročnikov. Vsakdo, kdor nam bo poslal deset celoletnih ali 20 polletnih naročnin, bo dobil revijo eno leto brezplačno. Priglasite se na spodaj navedeni naslov.

Upamo, da se naša napredna javnost v Ameriki v polni meri zaveda važnosti in pomembnosti našega kulturnega podvzetja in potrebe napredne kulturne revije za Slovence v Ameriki ter doprinesla svoj delež, da se bo lepa in koristna ideja počastitve spomina nesmrtnega Ivana Cankarja z ustanovitvijo te revije čim prej uresničila.

Na društva, ki zaenkrat še ne mislijo pristopiti k Cankarjevi ustanovi, pa apeliramo, da nam pomagajo s prostovoljnimi prispevki.

Cankarjeva ustanova, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, O.

OB KANTONIH

Piney Fork, O. — Sedim, kakor navadno, čitam in premišljujem. Za delo me namreč nočejo najeti. Svoja leta garanja sem dovršil in zdaj naj si pomagam kakorkoli. Živim, in to je vse, kar je potrebno, da človek "živi".

Zato pravim ponovno, sedim in premišljuje vtise s prošega zbora JSZ. Zdelo se mi je, da bo nekaj zaobrnilo kolo tja, kamor ne bi smelo iti. Pa sem rekel sodrugu Molku: Veliko prijatelj imaš in tudi vsi sodrugi so tvoji prijatelji. Glej, da jih ne izgubiš. Nasmeljal se mi je, rekel ničesar in odšel od mene.

Hudo mi je bilo. Delal je on po svoje s peresom, jaz v agriaciji za eno in isto stvar. A kar naenkrat ločitev — čemu — — ?

— "Veliko prijatelj imaš," sem mu rekel. "Glej, da jih ne izgubiš." Vse to mi je prišlo na misel, ko sem bral njegovo izjavo o odstopu. Sem sam, in težko mi je bilo. Stopical sem sem in tja ter se pri tem spomnil na kanton. Vse izdaje Majskega Glasa imam shranjene. Kaj smo rajše brali v njih kakor Molkove spise! Vsi kdor sem bil ponosen nanj. Čas imam in sem brskal po Majskega Glasa. Ena izmed prvomajskih revij Proletarca, ki se mi je posebno dopadla, je bila v letu 1925. In v nji najboljše Molkov članek o kantonih, iz katerega bi rad tole ponovil: "Zdajpazdaj je kdo omagal, stopil na stran in obsedel na kantonu. Vidim jih, ko zrem nazaj, kako sede še danes tam. Imeli smo sodruga, na katere bi bil prisegel, da ostanejo zvesti do groba. Pa niso. Majhen prepriček, neznahtna kaprica, pa so šli. Kljub temu so naredili nekaj dobrega, več ali manj, dokler so delali — in to ne bo izbrisano. Človek umre, delo živi."

Jaz ne verjamem, da je tudi moj sodrug Molek obsedel na kantonu, četudi sem se na zadnjem zboru JSZ bal takih presenečenj. Zase verjamem, da je trden sodrug in da ga ne bo ničesar omajalo v njegovem prepričanju.

Ko sem bil še mlad in se začel uvajati v delavsko gibanje, so nas tudi strašili; da nas bodo zaprli, če ne bomo govorili natančno po postavah. Res so odgnali marsikoga in bil sem priča žandarskemu postopanju v marsikaterem slučaju. Ampak zaveden delavec, če je zaveden, se ne bo oziral samo na paragrafe.

Skušam se domisliti vseh predlogov, ki smo jih sprejeli na prošlem zboru. Ob enem se na svoje stare dni čudim, čemu se bi danes strašili vsake radikalne besede.

Ko sem šel v vlak in se vsedel v vagon, sem si mislil: "Zanimiv zbor je bil in velike važnosti. Delali bomo, eni bolj, drugi manj."

Zase ne morem dosti obljubljati. Težka leta so križ. Stori pa bom, kolikor mi dopuščajo moje preostale moči.

V nedeljo 30. avgusta se vrši v delavski dvorani na Power Pointu konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice z delokrogom v vzhodnem Ohiu in zapadni West Virginiji. Sodrugji in somišljeniki, udeležite se je! — **Náče Zlemberger.**

"S socialistično stranko ni nič narobe"

V komentarju glede izjav Ivana Molka o njegovem odstopu iz soc. stranke piše tednik "Napredek", ki je last in glasilo SSPZ, v svoji prvi številki na 1. strani pod naslovom "Od tedna do tedna" med drugim sledeče:

"Po našem mnenju s socialistično stranko, bodisi kakršna je danes, ali pa kakršna je bila pred petimi ali desetimi leti, ni nič narobe. Tudi drugim delavskim strujam, bile že bolj ali manj radikalno orijentirane, ni posebnega očitati, razen da so šbke in tozadevno neefektivne, kar pa še ni greh. Vse to pa ne spremeni dejstva, da mi kot novi naseljenci, ali kot državljanji "drugega razreda", dejansko ne koristimo niti sebi niti delavskemu gibanju kot takemu, če se postavljamo v prednje vrste bodisi ene ali druge politične skupine. Pisec teh vrstic je to že precej časa razumel. Ne zato, ker je tako rodom, temveč zato, ker že preko dvajset let živi v ozkem kontaktu z veliko maso naših ljudi in z njihovimi dnevnimi, aktualnimi problemi. Zato je vedno naglašal pomen napredne kulturne akcije, možnost aktualnega političnega udejstvovanja pa je odložil na tisti čas, ko iz plasti ameriških mas vziđe učinkovita delavska, farmersko-delavska ali progresivna stranka.

Naseljenec v tuji deželji je obtežen z enim velikim problemom. Izvirljati se ne more kot polno socialno bitje."

Razstava Peruškovih slik v La Sallu

Dne 26. in 27. sept. bo v La Sallu v Slovenskem domu razstava umetniških slik, ki so delo H. G. Peruška.

Proizvod zlata v USSR

Računa se, da ruski zlati rudniki v basenu Lene v Sibiriji hranijo že 750 ton zlata. To je ravno toliko, kolikor so ga dosejati pridobili. Točni podatki sedanje produkcije zlata niso znani ali gotovo je, da je ista veliko večja kakor za časa carističnega režima, katerega je znašala okoli 18 ton letno. Tekom več let in za časa prejšnjega režima je bilo zlato eksploatirano preprostim potom, med tem ko je po revoluciji neka angleška družba dobila koncesijo za izkoriščanje enega dela zlatih rudnikov; L. 1930. ji je bila koncesija odvzeta, tako, da se sedaj celotna produkcija zlata nahaja v domačih rokah. Proizvodnja teh rudnikov predstavlja rezervo zlata vlade, katere znaša danes eno milijardo rubljev. Ona zadržava, da si očuva stabilnost ruske devize.

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE HOURS: At 3724 W. 26th Street 1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily Tel. Crawford 2212 At 1858 W. Cermak Rd. 4:30—6:00 p. m. Daily Tel. Canal 1100 Wednesday and Sunday by appointments only Residence Tel.: Crawford 8440 If no answer — Call Austin 5700

SEARCHLIGHT

(Continued from Page 5)

their semi-annual meeting last week. Some reported of the activities in their home towns. All agreed that the decision of our convention to remain affiliated with the Socialist Party was proper and just. Unaffiliation would mean a lot of trouble and commotion we were informed.

Join us Sunday, Aug. 16 at Steżnar Grove and picnic with the members of the SNPJ at their annual Federation picnic. Admission is 35c including a round trip bus ride. Come and show your unity.

Boj za pokojnine

V Montrealu v Kanadi so dne 28. julija prišle v veljavo starostne pokojnine. Nad tisoč starih ljudi se je drenjalo v uradu, kjer izdajajo aplikacije. Mnogi so se v gneči onesvestili, nekateri so se stepli in drugi krčali. Pač znamenje gnile kapitalistične družbe.

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

V sledečem seznamu so priredbe klubov JSZ, konferencijskih organizacij in socialističnih pevskih zborov. Ako priredba vsaiga kluba ni vključena, nam sporočite.

AVGUST

LA SALLE, ILL. — Piknik kluba št. 4 JSZ dne 16. avgusta.

Waukegan, ILL. Zlet kluba št. 45 JSZ v nedeljo 16. avgusta na Peter Stanovnikovo farmo.

CHICAGO, ILL. — V soboto 29. avgusta zabava kluba št. 1 v SDC v prid klubove blažine.

YALE, KANS. — Kampanjska prireditev kluba št. 21 JSZ v dvorani Yale v nedeljo 16. avgusta.

POWER POINT, O. — V nedeljo 30. avgusta konferenca JSZ in Prosvetne matice v Power Pointu, Ohiu.

SYGAN, PA. — Konferenca klubov JSZ in Prosvetne matice v nedeljo 23. avgusta.

SYGAN, PA. — Zabava kluba št. 13 JSZ v prid konferencijske organizacije v nedeljo 23. avgusta.

SEPTEMBER

CHICAGO, ILL. — Piknik v nedeljo 13. sept. pri Keglu v Willow Springsu v korist Proletarca.

WAUKEGAN, ILL. — Piknik konferencijske organizacije JSZ za severni Illinois in Wisconsin v nedeljo 6. sept. v Možinovem parku.

OKTOBER

CHICAGO. — V nedeljo 25. oktobra dramska predstava kluba št. 1 v dvorani CSCP.

CHICAGO. — V nedeljo 11. oktobra vzporedni dram. odsek kluba št. 1 JSZ na prireditvi društva Delawarec št. 8 SNPJ dramo "Rdeče rože".

NOVEMBER

Waukegan, ILL. — V nedeljo 1. novembra dramska predstava kluba št. 45 JSZ v SDC.

CHICAGO. — V četrtek 26. novembra na Zahvalni dan koncert soc. pev. zbora "Zarja".

CHICAGO. — V nedeljo 22. nov. koncert "Save" v dvorani SNPJ.

DECEMBER

CHICAGO. — Silvestrova zabava kluba št. 1 JSZ v dvorani SNPJ.

FEBRUAR 1937

CHICAGO. — Prireditev v korist Proletarca v nedeljo 28. feb. v dvorani SNPJ.

Ako je v tem seznamu glede vaše svoje organizacije kaka pomota, pršimo, sporočite.

FENCL'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA

2609 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill. Tel. Crawford 1384

Pristna in okasna domača jedila. Cene zmerne. Postrežba točna.

Milwaukee Leader

Največji ameriški socialistični dnevnik. — Naročnina: \$6.00 na leto, \$8.00 za pol leta, \$1.50 za tri mesece.

Naslov: 540 W. Juneau Ave. MILWAUKEE, WIS.

BARETINC & SON

TEL 1475' POGREBNI ZAVOD

424 Broad Street JOHNSTOWN, PA.

SYGAN, PA.

Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice v nedeljo 23. avgusta. Po konferenci piknik v Morgan Parku.

LISTNICA UREDNIŠTVA

A. V., Chicago. — Bo priobčeno v eni prihodnjih številkih. F.P., Sygan, Pa. — Objavim o prihodnji teden.

— "Veliko prijatelj imaš," sem mu rekel. "Glej, da jih ne izgubiš." Vse to mi je prišlo na misel, ko sem bral njegovo izjavo o odstopu. Sem sam, in težko mi je bilo. Stopical sem sem in tja ter se pri tem spomnil na kanton. Vse izdaje Majskega Glasa imam shranjene. Kaj smo rajše brali v njih kakor Molkove spise! Vsi kdor sem bil ponosen nanj. Čas imam in sem brskal po Majskega Glasa. Ena izmed prvomajskih revij Proletarca, ki se mi je posebno dopadla, je bila v letu 1925. In v nji najboljše Molkov članek o kantonih, iz katerega bi rad tole ponovil: "Zdajpazdaj je kdo omagal, stopil na stran in obsedel na kantonu. Vidim jih, ko zrem nazaj, kako sede še danes tam. Imeli smo sodruga, na katere bi bil prisegel, da ostanejo zvesti do groba. Pa niso. Majhen prepriček, neznahtna kaprica, pa so šli. Kljub temu so naredili nekaj dobrega, več ali manj, dokler so delali — in to ne bo izbrisano. Človek umre, delo živi."

Dr. John J. Zavertnik PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE HOURS: At 3724 W. 26th Street 1:30—3:30; 6:30—8:30 Daily Tel. Crawford 2212 At 1858 W. Cermak Rd. 4:30—6:00 p. m. Daily Tel. Canal 1100 Wednesday and Sunday by appointments only Residence Tel.: Crawford 8440 If no answer — Call Austin 5700

GROWING PAINS IN SPAIN

Fascism Demonstrates How It Can Murder Innocent Workers And Bring The World On The Verge Of Another War

The left government in France is taking measures to prevent a rightist revolution in that country. Whether these measures are sufficiently drastic or not, does not appear. The Fascist organizations should be destroyed, root and branch. They are enemies not only of the French people but also of the human race. Fascism in Italy and Germany has amply demonstrated how it can murder the innocent and bring the world to the verge of war.

The civil war in Spain is not yet concluded, and the outcome is not yet certain, but at the moment the chances look favorable for the crushing of the Fascist counter-revolution. This would be pleasing news for all who wish well to the Spanish people and who want the world to move forward instead of stumbling backward.

The left government has made a move toward controlling industry, and it is said that there is fear in Washington lest industrial properties owned by Americans in Spain should be endangered.

Who asked American industrialists to go to Spain and invest their money? Certainly our government did not request them to do so. They went there of their own accord. Furthermore, they have known, for at least half a decade, that the country was in a volatile state where anything was liable to happen.

In other words, they took a chance in order to make money, and it is not any part of our government's duty to bother about their property. If they lose it, let them lose it like any other gambler. It is

quite okay for our government to provide a ship for any Americans who want to leave Spain, but let them look out for their own property.

If the counter-revolution should be crushed, the future of Spain will still not be a bed of roses.

The people's front was a jangle of disagreeing factions before the counter-revolution drove them into solidarity. Once the danger from the common enemy is withdrawn, the factions will be snarling at each other again.

As we have said before, any drastic measures that may follow the counter-revolution will be chargeable to the Fascists who resorted to violence. You cannot have vicious action without having some sort of reaction to it. The traitors will have to be rendered powerless in one way or another. And let us hope that the experience will teach the left factions to work together better than hitherto, and that a new and higher social order may be established.

The Milwaukee Leader.

THE DEMOCRATS AND LABOR

By Norman Thomas

The same working class solidarity and self reliance which led to the organization of the CIO ought, we think, to have prevented progressive labor leaders from becoming a tail to a Democratic kite. That is what Roosevelt's Non-Partisan League for Roosevelt is. That is what its creature, the so-called Labor Party in New York State must be. It was avowedly formed to make it easier for "from 75 thousand to 100 thousand workers" accustomed to voting a working class ticket, to vote for Roosevelt and Lehman.

The same logic which makes the endorsement of Roosevelt and Lehman a condition for the membership in the new party, will make it necessary for that new party to endorse most of the Democratic candidates for Congress and Legislature. Otherwise Roosevelt and Lehman will say to it, "You have nullified the effect of your endorsement of us by splitting the vote for our legislators and making it easier for Republicans to get in."

If the one essential for this labor party is the reelection of Democrats to the highest offices in the nation and in New York state, it cannot draw the line at any Democrats except a few who may be anti-labor.

The party will be rather feeble annex to the Democratic Party. We do not challenge the good faith of the men who have founded it; we question their judgment. If any of them ever supported the Socialist ticket in 1916 against Woodrow Wilson they should apologize. If any of them ever criticized the German Social Democrats for supporting Hindenburg, they should repent in sackcloth and ashes.

If in spite of this uncompromising start, this new party should some time break away from its Democratic moorings, nobody will be gladder than we. But it is an inauspicious beginning for a real labor party to start in order that Socialists and near-Socialists may find it easier to vote the Democratic ticket.

Political Circus in New York. One amusing thing about the political circus is to contemplate the plight of our Waldmanite friends. They said that they left the Socialist party to avoid contact with communists who had got into the party or were friendly to the party!

They will find far more communists in the one to which they go than in the one they left. For the communists, although they will not get into the labor party as a communist party, are very friendly to it. Many of them will be active in it as members of trade unions or of innocents clubs. Well, that's all right with us. Our objection to the new labor party is not to the communists who will be in it but to the Democrats. Still it will be amusing to hear how the Waldmanites will explain things.

A dictator need not to be a great man. All he needs is a few million people who say "Yes sir."

WHAT A WORLD!

Mother Earth Is In Turmoil With Revolts, Strikes And Strife. — But We Are Going Forward

By Chester M. Wright

Spain has a rebellion. The old reactionaries can't win with votes or arguments, so they start shooting.

Here at home Remington Rand keeps on thinking thoughts just like those of the Spanish grandees who have lost their power.

A judge limits pickets to four at a time.

And we do not know whether some who had planned to buy Remington Rand office equipment have changed their mind after looking at the company's policy.

There is strife in the land, and a good deal of it is in the interest of economic public health.

In many a manufacturing plant the private guards may right now be inspecting and cleaning the rifles and stacking the gas bombs.

Shell Oil (in California) is trying to make a company union wear the look of the real thing. It doesn't work, of course. At Wood River another member of the same Shell family is doing the grandee stunt.

Bourbonism dies hard, whether in one royal family or in another.

And labor sticks to its guns. There are strikes that have been on as long as six months, and the picket lines have been maintained through every day of that time.

One new thing in the world right now is the increasing militancy of labor.

And business, more prosperous than at any time in six years, doesn't know why it is prosperous and is willing to wring the neck of the maternal producer of the golden egg, which has always been a goose to expect understanding or any kind of decency from big business.

And while the world rolls along in its turmoil, the new French government nationalizes its munitions

plants, telling the world that munitions plants loot the very nations they are supposed to protect—as if we didn't know it.

But that's the trouble. WE know it, but WE don't do anything about it.

And we even suffer the indignity of a spectacle in which admirals go into the halls of Congress and lobby FOR the munitions makers and the shipbuilders, these two being all in one family.

There are plenty of Americans—plenty of American workers, sad to say—who serve reaction in one guise or another.

Some go down the river just for fun, or in ignorance; and some sell themselves down the river for a price.

What a world!

But it is a world trying to get better. The agony is terrible. And sometimes the blunders are pretty terrible.

The battles are fearsome and the losses are staggering.

But here and there gains are made. Strikes are won. The steel industry doesn't want to get too dogged on well-headed.

Big business is lining up for a great struggle which it hopes will smash labor forever. That's a fact. America is in for something dramatic, something profoundly important—as important as the War for Independence, or the War Between the States.

It might be a good idea for the lords and masters of Bourbonism to take a look across the water before they spend too much money on guns and too much time on organizing mercenary legions.

Something tells us that the world is going forward and that America isn't going to be at the tail end of the parade.

PRAYS FOR KNOX! — WILL VOTE FOR THOMAS

It wasn't easy for the Republican party to find a rabbi who would say a prayer at the ceremony informing Frank Knox, that he was the GOP candidate for vice president.

The committee in charge seemed unable to find one Chicago rabbi who would officiate except Felix A. Levy, well-known liberal thinker. The committee knew that Rabbi Levy was opposed to the Hearst-sponsored Republican candidates because he prays just the same.

"I feel it my duty to pray for anyone who needs prayer," Levy declared, "and the Republicans certainly need it. But I think I shall vote for Norman Thomas."

At Socialist campaign headquarters, 549 Randolph St., Chicago, Clarence Senior, campaign manager, said, "We welcome the support of Rabbi Levy. We are sure that in line with their noble heritage many of the Jewish people will cast their lot with the only party which realistically fights fascism and war and stands for a new system based on justice, freedom and equality; they will vote Socialist."

LOCAL AND OTHER THINGS

Chicago. — The regular meeting of our Social Study Club will be held Friday night, August 14, at the Slovene Labor Center. It is of utmost importance that every member attends. We have a lot of work in connection with the Lawn Party which will be held Saturday, August 29, soliciting signatures on party petitions, raising campaign funds and other matters that need the whole-hearted support of every member. Don't fail to be present and bring your friends along.

Lawn Party. We ask our Chicago friends not to forget the Lawn Party that will be given by branch No. 1 JSF on Saturday afternoon and evening, August 29, at the Slovene Labor Center. This out-door affair will be something new to all of us. The lawn will be decorated with lights, tables and chairs for your convenience. In the upstairs hall there will be good music for dancing. Out doors balina games in progress and probably a short comical program. The main feature will be the drawing for a beautiful bicycle that will be given away. Be sure to come and have your friends spend the evening with you. There will be no admission charge.

La Salle. — Our comrades in this district have begun to show a little activity. On Sunday, August 16, their branch will hold a picnic at John Strell's Farm. The arrangement committee invites all friends and sympathizers. A good time is assured.

Waukegan. — There has been a

change in the picnic date of branch No. 45 JSF. It will be held on Sunday, August 16, instead of the 23rd as previously announced. John Zakovsek says there will be plenty of entertainment for everybody. Truck transportation, leaving from the Slovene National Home for Peter Stanovick's farm where the picnic will be held, has been provided.

JSF Conferences. — Within the next few weeks several JSF district conferences will be held. One of these will take place in Sygan, Pa., on Sunday, August 23. Another will be held in Power Point, O., a week later. The date for the Illinois-Wisconsin district has not yet been decided. All of these conferences will be important and our branches and lodges in these territories are urged to have representatives present. We should not forget that this is a presidential campaign year. Mass meetings, raising funds and plans to increase the distribution of Socialist leaflets and the circulation of our publications, should be some of the main topics at these conferences.

Proletarec Picnic. — It is not too early to remind our Chicago friends and sympathizers of Proletarec's picnic to be held on Sunday, September 13, at Kegel's Grove in Willow Springs. We plan to have an excellent program, featuring games, contests and what not. Last year the balina players from Waukegan challenged our Chicago comrades and several good games were played. How about having a similar contest at this picnic?

THE HOPE OF THE WORKERS

By Morris Hillquit

The two old parties now in control of the government in all its departments are managed and financed by the wealthy privileged classes and represent the interests of these classes. They are not likely to legislate their own class out of existence or even of economic privileges.

The hope of the workers, therefore, lies in a political party of their own, challenging the power of the old capitalist parties and electing their own representatives to legislative and administrative bodies in numbers strong enough to control or at least influence their policies.

X MARKS THE SPOT

THE ROLE OF ENGLISH SECTIONS IN THE JSF

A Report Submitted to the XI. Regular JSF Convention By Betty Bogatay of Cleveland, Ohio

The role of English sections in the Yugoslav Socialist Federation is one of great importance—mainly for the reason that English sections are composed of the youth element, and that the youth of today will be the workers, voters, politicians, the unemployed and disinherited of tomorrow. They shall govern and perhaps ruin this potential good world, or, they will be its salvation.

In the light of past accomplishments of the older generation, it would seem that we can no longer depend solely upon them. How many of you comrades who have worked spending the Socialist philosophy, have been rewarded with loud laughter and with sneers by those you have been trying to help? How many have spent their time, money and energy knowing all the time that for 2c, as the old, well-worn saying goes, they would be betrayed by those they have been trying to help? That is why I say the future depends upon our youth. Youth should be educated and shown the way out of this abominable mess we find ourselves in today. The purpose of our organization should be to unite into one solid body all young people in the interest and betterment of the working class.

We should provide means for spreading the philosophy of Socialism. Surely, young minds are far easier to mold and develop than those more advanced in age who are set in their beliefs and purposes. Our youth should and must be taught the principles of Socialism — International Socialism—as well as being trained to assist in Socialistic propaganda and in the political field. Such is the foundation we must build to insure undying interest in our cause and its work. Until then little can be expected.

I will attempt to prove in my report of the activities of English Section 27 the necessity of such a foundation. Our group was reorganized two years this past April. During our first year very good work was accomplished. There was unbounded interest in every issue—unbridged energy was given to every venture. Members accepting assignments as delegates and appointments on committees fulfilled their duties with zest. Of course, there were a few members who did a little more than the rest—however. This situation is found in every organization. For the year 1935 our English Section had only one failure marked against it. We tried to organize a juvenile group, but with our lack of interest time and ability our efforts were feeble and finally "petered out". On the other hand, 85% of our membership cooperated at the May Day De-

monstration. During the elections for mayor and councilmen our group did memorable work obtaining signatures on petitions. We sponsored a successful raffle, outings and several fairly successful socials.

For the year 1936 it is a different story—a sad story. Committees did not function, members elected delegates attended their allotted meetings once or twice, and then quietly forgot about them. We had to discontinue a dramatic class sponsored by the WPA, because of disinterest and inattention. Efforts to sponsor an economics class also met with failure for the same reasons. At present, every Wednesday night, we are having a class in which we are given tests on psychology and social intelligence. I am sorry to say we are having such poor attendance that we may be forced to give up this venture, also.

I feel that the trouble lies in our lack of understanding the true value of education. I am glad that I have this opportunity to appeal to this convention to help us—the youth in general. We need your help as much as the Socialist movement needs us. Our group feels that a National Youth Office should be set up with a National Director (who could possibly act as National Youth Organizer) and believe that in this way much more could be accomplished with the youth. There should be an organizer to cooperate with the younger generation in the various districts to aid them in getting the proper start. There should also be a national director to keep in constant contact with these groups— notifying them of new developments and directing them along the line of Socialist education and political activity. Comrades, I know these suggestions will take finances, time and energy, but, won't the results be worth it?

In closing I wish to say that I am delighted to be present at this 11th biennial convention of the JSF. It is a rare treat to be among you who have given your best years toward the establishment of a sane and a better world. At times I feel that life, as it involves me in the day to day struggle with selfishness, ignorance and greed, has little in store for me.—And Comrades, at times it makes me feel sad and lonely knowing that in comparison with the great numbers being oppressed, those who have revolted are few indeed. But, now—as I look about me I realize that though we are few, there is much we can do. Yes, I am happy to be with you who feel the strife—who are ready for it; and better yet, my Comrades, who feel the hope of a better life for all of us.

SEARCHLIGHT By DONALD J. LOTRICH

Socialists and radicals can take a lesson from the horrid struggle in Spain. It's not a fight between radicals and reactionaries at all. It's a fight of all of the progressive elements who want a republican form of government against the clerico-militarist-fascist cliques who seek a stringent powerful military dictatorship similar to Italy or Germany.

Which brings the question clearly before us! Is it possible that the clerico-militarist-fascist alliance will be ordered to do elsewhere as they have in Spain? Is it really possible to usher in a democratic Socialism thru peaceful means? Thru the ballot? Perhaps it is! But is it also possible for such a democratic Socialism to avoid a catastrophe similar to the Spanish revolt? Can a restored democratic form of government survive should the Spanish republic survive? I am inclined to believe that the parasites will not relinquish hold of their stolen titles, power and property. I am inclined to believe that in each case they will use up their resources to thwart off such a change rather than give them up. I feel that the richer the country the less possibility there will be for a peaceful transformation to Socialism. Certainly Spain is proving that thoroughly.

the Spanish loyalists and Italy and Germany on the side of Spanish reaction with England leaning towards the Franco-Russian lineup and our Uncle Sam just looking on. It was a significant cut perfectly depicted. It's going to be either Socialism or Fascism. That's the meaning it meant to infer.

Surprising how timely the cartoon was. Surprising that so few know it's real worth and meaning. The day, at least in Europe, seems to be rapidly approaching when the workers will have to make up their minds for one of the two. Either Socialism will rule or else Fascism will reign. Hitler and Mussolini are tricky and aggressive. They dare and challenge everybody and anybody. They are sticking their paws into the Spanish hot fire too by helping the reactionary military clique in the hope that they will establish another powerful step and stopping place for the Fascists. Nothing but a miracle can stop the onrushing conflict between the two philosophies. A deadly, bloody conflict, it will be and the workers, unless prepared will suffer tremendously. Is there any chance of averting such a conflict?

We mingled with some of the members of the SNPJ Supreme Board while they assembled for

Continued on page 5).

NOTE
More English reports
and Articles on
Page 5

The Chicago Tribune of recent date printed an important and meaningful cartoon on its front page. It showed the fight in Spain with France and Russia pulling for